

Lesarabræv**Navnagávan og Íslands-sjúkan**

Mær fór kalt niður eftir bakinum, tá ið eg las ógv-orðaða »mótumálið« hjá Martini Reinert í Dimmu nr. 110. Tað minti um orðini »The devil can cite scripture for his purpose«, sum tikin verða til í leiki hjá Shakespeare. Tiltikið er at lesa, sum hin verst lesur Biblíuna!

Ílla er lisið hjá Martini — ella hevur hann bara lurtað eftir munnfitta upplestrinum hjá illa-manni?

Sum børn lærdu vit í skúlanum nógv uttanat — á danskum rimiligt. Ein setningurin var tann, sum stendur í 2. Mósebók. Eisini nevnt 8. boðið. Lesið tað sjálvi — á tí máli, tykkum best líkar. Í lærubókini stóð við smáu niðriundir »Det er: »at vit áttu ikki at lúgva uppá næsta okkara, ikki svíkja hann, baktala hann ella spilla hann út; men eiga at umbera hann, tala gott um hann og taka alt væl upp og leggja tað besta í alt«.

Tað er rætt og mangan neyðugt í demokratiskum samfelagi sakliga at finnst at og fáa málini lýst frá ymskum sjónarmiðum. Men litið sømiligt at illgita og við vilja »mis-

skilja« og brongla eitt so viðkvæmt mál, sum hetta viðvíkjandi navnalogini.

Ti tað stendur t.d. ongestaðani í uppskotinum ella í viðmerkingunum:

at vit skulu hava eina íslenska lóg at føroyingar skulu hava íslensk eftirnevni

at eftirnevni við -sen ella nokur sum helst onnur eftirnevni skulu broytast til -son ella -dóttir

Við hesum uppskoti eru vit heldur ikki »í vanda at missa navnafraelsið«. Tvørtur ímóti, uppskotið mælir til nógv stóri frælsi enn tað, vit hava á hesum øki eftir avtalaðu dansku lógini frá 1904. Er tað ikki eisini upp á tíðina at taka umstingina av navnagávuni í egnar hendur og laga hana eftir viðurskiftunum í okkara landi heldur enn í einum fremmandum?

So er tað gamla Íslands-kompleksið! Spanska sjúka var ring, men einki aftur ímóti smittsomu íslensku sjúkuni. Fólk við hesi sjúkuni hava tað við at siggja íslenskt fyrri sær í øllum, sum ikki er danskt. Ein málslig ó-

megd fær tey at siggja íslenskt — sum tey ikki duga — í mongum, sum er teimum óvant í føroyskum, sum vit flest øll heldur ikki duga meira enn til húsbrúk og nóg illa tað. »Íslenskt« hevur altið verið brúkt sum ræðumynd, men nú ber av.

Man maðurin ikki eisini siggja trøll, tá ið hann skrivar, at tað »sær føroyskt út, men ljóðar íslenskt beinan vegin!«, tí tað í uppskotinum stendur, at landsstýrið skal seta málfrøðing í navnanevndina eftir tilmæli frá Føroyamálsdeildini á Fróðskaparsetrinum???

Og hann heldur seg »vita, at Føroyar eru søguliga eldri enn Ísland. Tað vil siga, at Ísland er litlibeiggi og Føroyar stóribeiggi, sjálvt um litlibeiggi er trøllvaksin!« Tað er eyðsað, at maðurin hevur ilt í kompleksinum.

Bestu og einastu ráðini móti hesi deyðiligu sjúku eru framvegis: at vita til sín tjóðskaparliga og harvið málsliga. Tann sjúki má sjálvur vita, hvat ið bagir, og vilja verða friskur.

Vit eiga ein ágrýtnan hjálpara og málverja, sum

roynir alt hann kann, at sleppa okkum undan óneyðugum málsligum árinum — úr Íslandi sum aðrastaðni. Við sáttligum orðum í talu og skrivt roynir Jóhan Hendrik so trúliga at vísa okkum á tað málsliga ríkidæmi, vit sjálvi eiga frammanundan, uttan at nýtast at fara út um alirngarnar at herma eftir øðrum, sum eg og fleiri hava ov lætt við at gera. Men ótakksamt starv er, vælsigna! Hesin hampamaður verður útspiltur og álopin hvønn dag og dagliga fyrri sitt ósjálvsøkna arbeiði. Heldur áttu vit øll eftir førimuni at hjálpt og stuðla, tí tað er ikki einmansføri at berjast móti fleirhøvdaðum trøllum, sum ikki unna sær arbeiðsfrið.

Eg fari at ynskja Martini skjótan og góðan bata. Og takki navnanevndini fyrri væl úr hondum greitt arbeiði. Vit, sum halda, at útlendingar hava rátt nóg leingi fyrri navnagávuni við gamlari »forboðslóg«, vit taka fult undir við teimum friu valmøguleikum í lógaruppskoti tykkara! Gerið tingmenn tað sama!!

Sverri Egholm

POSAGJALDIÐ ein frammaná hjá pensionistum og øðrum lágløntum

Nýtslugjöld tey lægstløntu meinast. Er tað nakkað, sum skal krevjast inn við skattinum, er tað renovationin

Tær breiðastu herðarnar skulu bera tyngstu byrðarnar. Við hesum vakra stavnhalði í huga skulu samfelagsborgarar lata sín part til samfelagið, alt eftir førimuni.

Ti fingi vit eina skattskipan, sum ber á sama borð. Fólk við teimum hægri inntøkunum komu ikki bert at rinda stóri krónutal enn smærri inntøkurnar, men eisini meir í prosentum. Hetta hevur verið hildið rætt og rimiligt.

Mótvegis beinleiðis skattinum raka sokallaðu nýtslugjöldini smæstu inntøkurnar eins hart sum tær hægstu, og tí vanda tilk gjöld tunga endan niður eftir, sum tikið verður til.

Soleiðis er eisini við posagjaldinum, sum Tórshavnar kommuna hevur lagt á hvørt húsarhaldið í Havn. Ein eykaskattur eins stórur á smæstu inntøkurnar sum á tær størstu.

10,75 fyrri posan. Hvar er tað, man býráðið/brennistøðin halda. Kanska ikki so nógv fyrri tey, sum hava eina fræga inntøku, men fyrri eitt nú fólkapensionistin, sum nóg illa fær sína neyðars pensión at rækka til at svara hvørjum sitt, merkir tað ikki so lítið. Millum 5 og 600 krónur um árið.

Landið letur — býráðið tekur

Seta vit nú hesar 5–600 krónur í mun til tað ein føroyskur pensionistur fær í viðbótum ella »avslátri« frá tí almenna, er talan um, at býráðið tekur ein góðan part aftur av tí pensionisturin annars fær.

Í grannaløndum okkara er ikki óvanligt, at pensionistar fáa ávisar lættar. Millum annað í sambandi við útvarps- og sjónvarpsgjald. Harafturat brenni-

studning og annað.

Løgtingið fer nú fyrsta dagin at samtykkja — sum tað hevur gjørt hes seinastu tiggju árin — at lata pensionistum 1943,00 krónur í brennistudningi og iskoyti til útvarps- og sjónvarpsgjald.

Hinvegin verður heilsanin frá býráðnum, at tað tekur millum 5 og 600 krónur aftur frá hesum somu pensionistum, og annars hvørjum einasta húsarhaldi í Havn.

Ein bjarnatænasta

Tað gjald, Tórshavnar Kommuna hevur álagt ruskposanum, man vera eitt hitt mest fjákuta nakkað býarstýri í sokallaða siviliseraða partinum av heiminum nakrantíð hevur gjørt.

Er tað nokur almenn tænasta, sum nárliga kemur undir vanliga skattin, er tað renovationin. Hesa hava vit øll brúk fyrri í nærum eins stóran mun. Svíkur henda, liggur allur býurin sum ein stórur køstur.

Eg óttist fyrri, at henda gerð fer at koma okkum aftur um brekku. Umframt eykaskattin verður skipanin ein bjarnatænasta mótevís brennistøðini og ikki

Reingerðin við Fuglafjarðar skúla

Ein rættleiðing til ta nógvu og órættvísu skrivning, ið er farin fram í eina tíð viðvíkjandi tí nýggju reingerðingskipan fyrri Fuglafjarðar skúla. Hetta hevur bert verið til miklan bága fyrri allar partar.

Lát tað verða sagt innanvegin, at undirritaði ikki hevur givið nakað til-

boð uppá hetta arbeiði og tað hevur heldur ongantíð verið upp á tal.

Ein partur av mínum starvi hevur verið at hava umsjón við hesum arbeiði og umstíði ta konto, ið var avsett til hetta endamál. Arbeiðið hevur verið uppá tímaløn og í hesum spartíðum hevur hetta verið

ein trupul uppgáva, bæði fyrri meg og bygðaráðið, og sigi eg teir ikki ringar fyrri, at vilja royna eina aðra skipan, og var hetta so gjørt.

Sofus Baldvinsson var ein teirra, ið bjóðaði uppá arbeiðið og var hansara tilboð tað lægsta av innkomnum tilboðum, og var hetta samtiðis nakað lægri enn tann tillutaði peningurin fyrri árið 1991.

Sofus Baldvinsson byrjaði fyrri einari góðari viku síðani og hevur hetta arbeiði verið gjørt til lítar.

Fyrri mín part vil eg bert siga, at eg eri glaður fyrri at verða loystur frá hesi ábyrgd, tí sum eg áður havi sagt, havi eg ivaleyst at takast við í starvi mínum umframt hetta.

Fyrri tveimum árum síðani var eg, vegna sjúku, frá arbeiði í eitt ár, og fekk eg fulla lön alla hesa tíð. Frá mær hevur bygðaráðið stóra tøkk uppiborna.

Men at tað eru taparar í hesum máli, er ein onnur sök.

Finnur Olsen skúlatænari

BINGO

verður í

Kantinuni á Kósavirkinum

sunnudagin 13. okt., kl. 16

til frama fyrri

mammografítíði

Lutir verða við tókk móttiknir hósdagin 10. og friggjadagin 11. okt. í hølunum hjá Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag. Ópið verður allan dagin báðar dagarnar.

Heilsan **Stuðulsbólkurin****V4-tølini**

í drátti nr. 910 tann 28. sept. 1991

Tølini: 91 — 46 — 39 — 68 — 31 — 75 — 11 — 96 — 26 — 69 — 64 — 66 3 — 4 — 49 — 89.

Vinningur: 29.275,- kr.

Vinnarar: Fimm vinnarar, ein í Fuglafirði, tveir í Klaksvík, ein í Tórshavn og ein í Vági.

